C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21rji-1125/2025 Judecătoria Soroca, sediul Central
1-25087317-03-21rji-13102025 Judecător: Dinu Brașoveanu

D E C I Z I E
În Numele Legii

19 februarie 2026 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de apel Nord

Avînd în componența sa:
Președintele completului, judecătorul: Ion Talpa
Judecătorii: Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

Judecând, în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04 septembrie 2025*** adoptată în limitele plângerii depuse de condamnatul **Cebotari Igor Anatolii**, împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Prin Sentința Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 15.03.2021, Cebotari Igor a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. c) și d) Cod Penal, în temeiul art. 85 Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa defintivă de 10 ani 4 luni închisoare.

Conform Deciziei Curții de Apel Bălți din 09.12.2020, în baza art. 385 CPP, termenul pedepsei închisorii stabilit lui Cebotari Igor s-a redus cu 236 zile.

Prin Încheierea Judeătoriei Edineț, sediul Central din 25.10.2024, modificată prin Decizia Curții de Apel Nord din 25.02.2025, în temeiul art. 473^4 alin. (4) CPP, termenul pedepsei închisorii lui Cebotari Igor s-a redus cu 118 zile.

Prin Sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 18.02.2025, Cebotari Igor a fost condamnat în baza art. 42 alin. (3) și 322 alin. (1) Cod penal, iar în temeiul art. 85 alin. (1) Cod Penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani 9 luni închisoare.

Începutul termenului - 18.02.2025 - Sfîrșitul termenului - 17.11.2029.

În prezent condamnatul Cebotari Igor se deține în Penitenciarul nr. 6 Soroca.

La 19.06.2025 la Judecătoria Soroca, sediul Central a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Cebotari Igor împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. În motivarea plângerii a indicat că solicită constatarea faptului încălcării drepturilor privind condițiile de detenție din motivul deținerii sale în arest preventiv și în Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

A declarat că s-a deținut în celule supraaglomerate, nefiind respectat regimul de igienă personală din motiv că veceul este neseparat de celulă, baia fiind permisă doar o dată în săptămînă și rece, lipsa locului pentru spălarea și uscarea hainelor, umiditate, mucegai, lipsa ventilației, lumină natural slabă, insecte parazitare.

Consideră că încălcările date denotă incontestabil încălcarea condiţiilor de detenţie, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Solicită reducerea termenului de pedeapsă odată cu constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04 septembrie 2025, a fost admisă parțial plângerea condamnatului Cebotari Igor împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Cebotari Igor a fost deţinut în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în perioada 18.10.2024-18.11.2024 – în total 31 (treizeci și una) zile.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Cebotari Igor, cu 3 (trei) zile, pentru perioada de 30 (treizeci) zile, în care s-a deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

În privința perioadei rămase de 1 (una) zi, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lasa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 4 (patru) ani 9 (nouă) luni închisoare, stabilit lui Cebotari Igor prin Sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 18.02.2025, s-a redus în total cu 3 (trei) zile.

S-a respins plîngerea condamnatului Cebotari Igor în partea solicitării privind constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale în arest preventiv începînd cu 20.12.2019-16.04.2020 și în Penitenciarul nr. 11 Bălți pentru perioada 16.04.2020-04.01.2021 și 03.05.2022-22.08.2023, ca fiind inadmisibilă.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a încheierii, în partea reducerii pedepsei cu 3 zile pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța a apreciat superficial probele prezentate de instituție privind condițiile de detenție ale lui Cebotari Igor, ignorând raportul detaliat și anexele care demonstrează respectarea standardelor minime legale. S-a acordat o importanță excesivă criteriului spațiului de 4 m² per deținut, fără a analiza cumulativ ceilalți factori relevanți, așa cum impune art. 3 CEDO.

Judecătorul s-a bazat preponderent pe constatări generale din rapoarte mai vechi ale unor instituții naționale și internaționale, fără a ține cont de îmbunătățirile realizate ulterior în penitenciar. Or, CPT nu consideră automat o abatere minoră de la standard drept tratament inuman, în lipsa altor factori agravanți (supraaglomerare extremă, igienă precară, lipsa paturilor, ventilație insuficientă etc.), care în speță nu au fost dovediți.

Nu au fost analizate corespunzător planșele fotografice și celelalte probe materiale care confirmă condițiile reale de detenție. De asemenea, instanța nu a evaluat efectele cumulative ale condițiilor raportate la situația individuală a deținutului și la durata detenției.

Condițiile din penitenciar includ: celule amenajate conform normelor, iluminare naturală și artificială adecvată, ventilație, acces permanent la apă potabilă, încălzire sezonieră, asigurarea produselor de igienă, servicii regulate de curățenie, dezinsecție și deratizare, posibilitatea băii săptămânale, spălarea lenjeriei, precum și acces la asistență medicală gratuită conform protocoalelor naționale.

În consecință, menționează că, condițiile materiale de detenție nu depășesc pragul minim de severitate prevăzut de art. 3 CEDO, iar plângerea formulată este neîntemeiată.

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat

referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca Viorel Țîmbaliuc ca fiind nefondat reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac*.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul*, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.*

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.17^{1}) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.*

Din materialele cauzei penale instanța de fond a reținut că, prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 15.03.2021, Cebotari Igor a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. c) și d) Cod Penal, în temeiul art. 85 Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de10 ani 4 luni închisoare.

Conform Deciziei Curții de Apel Bălți din 09.12.2020, în baza art. 385 CPP, termenul pedepsei a lui Cebotari Igor s-a redus cu 236 zile.

Prin Încheierea Judeătoriei Edineț, sediul Central din 25.10.2024, modificată prin Decizia Curții de Apel Nord din 25.02.2025, în temeiul art. 473^{4} alin. (4) CPP, termenul pedepsei închisorii stabilită lui Cebotari Igor s-a redus cu 118 zile.

Prin Sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 18.02.2025, Cebotari Igor a fost condamnat în baza art. 42 alin. (3) și 322 alin. (1) Cod penal, iar în temeiul art. 85 alin. (1) Cod Penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani 9 luni închisoare.

În speță, Colegiul penal reține că în plângerea înaintată s-a solicitat constatarea aflării condamnatului Cebotari Igor Anatolii în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 6 Soroca, cu reducerea pedepsei.

Potrivit raportului administrației instituției penitenciare, se invocă că Cebotari Igor Anatolii s-a deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici un aspect inuman si/sau degradant.

Astfel, analizând încheierea recurată în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal constată temeinicia soluției instanței inferioare în partea ce ține de constatarea faptului că, Cebotari Igor Anatolii a fost deținut în perioada 18.10.2024-18.11.2024 în Penitenciarul nr. 11 Bălți în total 31 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, manifestate prin deținerea în celule insalubre – în care se încalcă normele de igienă, în celule umiditatea este ridicată, mucegai, sunt insecte parazitare, lipsește ventilarea, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați.

Drept consecință, Colegiul penal va respinge alegațiile recurentului potrivit cărora pe perioada detenției sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți condamnatul Cebotari Igor Anatolii nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, or, la analiza condițiilor de cazare a deținutului urmează a se reține prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții.

În susținerea celor expuse, Colegiul penal notează dispoziția art.473^4 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căreia la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât şi rapoartelor instituțiilor naționale şi internaționale în domeniu.

În acest sens CtEDO a explicat că, dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, **nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios:** atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului.

Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată *(a se vedea în acest sens cauza A. şi alții c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).*

La acest capitol, Colegiul penal reține că în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare

prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

În temeiul prevederilor art. 473[2] alin. (3) Cod de procedură penală, condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Astfel, instanța de fond a constatat că Cebotari Igor Anatolii s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 11 Bălți o perioadă de 31 zile.

Prin urmare, având în vedere că s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, instanța de fond corect a considerat necesar, oportun şi rezonabil de a reduce cu 3 zile pentru perioada de 30 zile în care Cebotari Igor Anatolii s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție.

De asemenea, în privința perioadei rămase de 1 zi, calculate în condițiile art. 473[4] alin. (4) Cod de procedură penală, care nu a putut fi redusă, instanța de fond corect a dispus de a fi lăsată în continuare în termenul de executare a pedepsei.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că prima instanță în mod întemeiat a dispus reducerea termenului pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 9 luni stabilite lui Cebotari Igor Anatolii prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 18.02.2025 cu 3 zile, în acest sens ținându-se seama de severitatea și gravitatea condițiilor de detenție contrare art. 3 din Convenție.

Astfel, Colegiul penal apreciază că remediul aplicat în speța dată este unul adecvat şi suficient, bazat pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt, cu o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită şi care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

Colegiul penal apreciază ca fiind declarativă afirmația recurentului precum că, instanța nu a efectuat o apreciere superficială a probelor, ci a analizat ansamblul materialului probator, în conformitate cu art. 473⁴ CPP. Judecătorul a coroborat datele prezentate de instituție cu constatările rapoartelor organismelor naționale și internaționale specializate în monitorizarea locurilor de detenție, inclusiv ale Comitetul European pentru Prevenirea Torturii, ale Comitetului ONU împotriva Torturii și ale Avocatului Poporului. Aceste rapoarte au relevanță probatorie sporită, fiind elaborate în baza unor vizite de monitorizare și evaluări obiective.

Mai mult, criteriul spațiului personal de 4 m² per deținut reprezintă un standard consolidat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind aplicarea art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Nerespectarea acestui standard creează o prezumție puternică de tratament inuman sau degradant, care poate fi răsturnată doar prin demonstrarea existenței unor factori compensatorii reali și efectivi. Instanța a constatat că asemenea factori nu au fost dovediți în mod convingător.

La fel, invocarea faptului că rapoartele CPT ar fi „învechite” nu poate înlătura constatările privind problema sistemică a supraaglomerării, confirmată în mod repetat de organisme internaționale și naționale. Eventualele reparații curente nu echivalează automat cu înlăturarea condițiilor structurale ce afectează spațiul personal și calitatea detenției.

Totodată, simpla enumerare a dotărilor formale (iluminare, apă, produse de igienă, asistență medicală) nu este suficientă pentru a exclude existența unui tratament degradant, dacă, în fapt, condițiile concrete – în special supraaglomerarea – afectează demnitatea persoanei. Jurisprudența relevantă subliniază că evaluarea trebuie realizată în mod cumulativ, iar instanța de fond a procedat exact în acest sens.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de către directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată pe caz, fără a se indica careva încălcări la emiterea soluției, ceea ce în opinia instanței de recurs nu poate servi drept temei pentru casarea sau modificarea soluției adoptate de către instanța ierarhic inferioară.

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 04 septembrie 2025 ca fiind nefondat, menținând fără modificări încheierea adoptată de prima instanță.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 04 septembrie 2025*** emisă în privința condamnatului **Cebotari Igor Anatolii** se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de complet:
Judecător **Judecător** **Judecător**